

Ljubljana, 22.07.2022

NAVODILA ZA ODVZEM IN TRANSPORT VZORCEV S SUMOM NA ANTRAKS

Ob sumu na antraks je potrebno predhodno obvestiti Laboratorij za diagnostiko zoonoz, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Zaloška 4, Ljubljana.

- Ponedeljek do petek: 7.00h - 15.00h - **01 543 74 66**
- Ponedeljek do petek: 15.00h -18.00h, sobota: 7.00h – 18.00h ter nedelje in prazniki: 8.00h -16.00h - **031 623 257**

Pošiljatelj mora vse vzorce in spremno dokumentacijo bolnika označiti kot »**Biohazard – sum na antraks**« in poslati na inštitut v skladu s tem. Vse kužnine zaščitimo po navodilih za transport vzorcev, ki vsebujejo mikroorganizme 3. stopnje biološke nevarnosti (dvojna embalaža). Pred odvzemom in pošiljanjem vzorcev predhodno obvestimo laboratorij.

PREISKAVA:

Preiskave izvajamo v **rednem delovnem času** inštituta, od ponedeljka - sobote: 7.00h – 18.00h ter nedelje in prazniki: 8.00h -16.00h.

ODVZEM TRANSPORT:

Osebe mora pri odvzemu, ki poteka v posebnem prostoru nositi zaščitno opremo: rokavice, haljo in škornje, za vzorce, v katerih pričakujemo spore, pa še obrazni ščit ali pa respirator. Zaščitno opremo takoj po odvzemu kužnin razkužimo z 10% hipokloritom.

Ob sumu na kožni antraks odvezamo za mikrobiološko preiskavo po 2 brisa (enega za molekularno preiskavo (suh v epruveti ali v **tekočem gojišču VTM**), enega za kulturo (suh v epruveti ali v **Stuart/AMIES gojišču**):

- Če ima bolnik vezikule, z vsakim brisom z rahlim pritiskom na posamezno vezikulo odvezamo tekočino
- Če ima črno krasto (eshar), rotiramo vsak **bris pod esharo**, ne da bi jo odstranili. Alternativno odvezamo tkivno biopsijo eshare.
- Pri prizadetem bolniku odvezamo tudi kri za hemokulture.

Ob sumu na intestinalni antraks:

- Odvezamo feces ali bris rektuma, pri prizadetem bolniku tudi hemokulture.

Ob sumu na pljučni antraks:

- Če so prisotni respiratorni simptomi, odvezamo sputum za razmaz, kulturo in PCR. Lahko delamo tudi PCR iz plevralne tekočine.
- Pri hudo bolnem in veliki verjetnosti, da gre za antraks, odvezamo kri za razmaz in za hemokulture, 10 ml.

Če sumimo na meningitis, odvezamo likvor.

Embalaža	Temperatura hranjenja	Čas in način transporta
Bris vezikule, eshare	ST	<ul style="list-style-type: none">- Vzorce je priporočeno čim prej poslati v laboratorij- Transport ≤ 24 uri pri sobni temperaturi- Vzorci so dodatno zapakirani v zip vrečko z oznako »Biohazard – sum na antraks«
Kri za hemokulture Kri za razmaz Kri za PCR	ST in 4°C (PCR)	<ul style="list-style-type: none">- V stekleničkah za hemokulture- Kri za razmaz ali PCR v sterilni epruveti z antikoagulansom (EDTA)- Transport ≤ 2h pri sobni temperaturi- Vzorci so dodatno zapakirani v zip vrečko z oznako »Biohazard – sum na antraks«
Feces	ST in 4°C	<ul style="list-style-type: none">- V čisti posodici z žličko- Transport ≤ 2h pri sobni temperaturi ali ≤ 24h (4°C)- Vzorci so dodatno zapakirani v zip vrečko z oznako »Biohazard – sum na antraks«
Sputum	ST in 4°C	<ul style="list-style-type: none">- V sterilni posodici- Transport ≤ 2h pri sobni temperaturi ali ≤ 24h (4°C)- Vzorci so dodatno zapakirani v zip vrečko z oznako »Biohazard – sum na antraks«
Punktat, likvor, košček tkiva	ST	<ul style="list-style-type: none">- V sterilni epruveti- Transport ≤ 24 uri pri sobni temperaturi- Vzorci so dodatno zapakirani v zip vrečko z oznako »Biohazard – sum na antraks«